

GLOBALIS TULFOGYASZTAS napja

A Föld Túlhasználata Napja

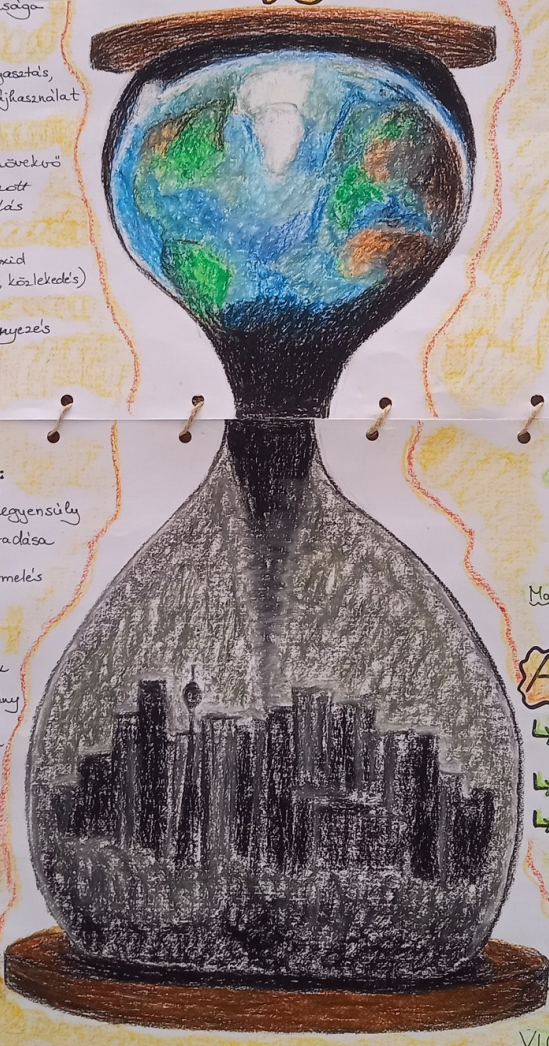
Miért?

- ! Termelési és fogyasztási rendszerek fenntarthatatlansága
- ! Felelőtlen fogyasztás, átgondolatlan tájhasználat
- ! Felgyamatosan növekvő népesség → túlzott jövedel, pazarlás
- ! Intenzív szén-dioxid kibocsátás (ipar, közlekedés)
- ! Légi szennyezés

Következmények:

- ↗ felbomló ökológiai egyensúly
- ↗ vízvesztések kiszáradása
- ↗ védett területek fakitermelés
- ↗ drasztikusan fogyó nyersanyagkészletek
- ↗ kimerült termőtalajok
- ↗ veszélyeztetett fajállomány csökkenése
- ↗ rövid életű, feleslegesen gyártott termékek töltő hulladéklerakói

A jövőben a természet csak halvány emléke lehet önmagának

EARTH OVERSHOOT DAY (EOD)
2025.07.24

minden évben konkrét naptári nap
↓
biokapacitás .365 nap
ökológiai lábnyom (Global Footprint Network)
↓
idén 7 hónap és 24 nap alatt az emberiség felhasználta a Föld 1 évre kalkulált TERMÉSZETI ERŐFORRÁSAIT

Ez a DÁTUM
~ 2024-ben : augusztus 1.
~ 2010-ben : augusztus 6.
~ 1990-ben : október 10.
~ 1975-ben : november 30.

Magyarországon
2025-ben május 31. !!!

AMIT TEHETSZ?

- ↳ fogyasztás, szennyezés, vegyszerhasználat csökkentése
- ↳ tudatos vásárlás
- ↳ egyéni felelősségvállalás, elköteleződés
- ↓
aktiv cselekvés
- ↓
1

FÖLDÜNK VAN!
VIGYÁZZUNK RA'!

Nyar közepére elfogyott, amit a Föld egy év alatt adni tud!

HŐSZENNYEZÉS

Okai:

- beton, aszfalt, üveg, stb. hő és sugárzás elterjedése
- világos felületek (reflektálás)
- palatagvezetés hiánya
- emberi aktivitás hőforrások
- a városi környezetben található a legtöbb ipari létesítmény (magas épületek, szélcsatornák)

Megoldások:

- szélcsatornák és szélvezetők
- hűvös felületek
- hűvös és vízvezeték csatlakozások
- akumulációs hűtésrendszer
- hűtőberendezések és szellőztetők
- energetikailag hatékony épületek

URBAN HEAT ISLAND

ZÁRSZENNYEZÉS

Okai:

- gépjárműk, gépek, repülő
- szekerek, buszok
- verőgépek, portaképződés

Megoldások:

- szélvezetők elhelyezése (szellőztetés szabályozása)
- a szellőztető megválasztása
- szellőztető berendezés elhelyezése (szellőztető hűvös felülettel)
- hangszigetelő szigetelések használata

REZGÉS SZENNYEZÉS

Okai:

- gépek, gépjárművek, repülő
- szekerek, buszok
- verőgépek, portaképződés

Megoldások:

- szélvezetők elhelyezése (szellőztetés szabályozása)
- a szellőztető megválasztása
- szellőztető berendezés elhelyezése (szellőztető hűvös felülettel)
- hangszigetelő szigetelések használata

HATÁSOK:

- szívbetegségek
- hallásvesztés
- szédülés
- fejfájás
- szívbetegségek
- hallásvesztés
- szédülés
- fejfájás

MEGOLDÁS:

- szélvezetők elhelyezése
- szellőztető megválasztása
- szellőztető berendezés elhelyezése
- hangszigetelő szigetelések használata

MEGOLDÁS

- Környék a felületen és a szellőztető elhelyezése
- A szellőztető berendezés elhelyezése
- Megoldások: szellőztető elhelyezése
- szellőztető berendezés elhelyezése
- szellőztető berendezés elhelyezése
- szellőztető berendezés elhelyezése
- szellőztető berendezés elhelyezése
- szellőztető berendezés elhelyezése

VERY BAD BAD BETTER BEST

CSERNOBIL

ÁLL! MEG 10 másodpercre.
Ez alatt az idő alatt egy egész város kiürül.

FOLDRÁSI ELHELYEZÉSE

Ukránia északi részén, a Prut folyó közelében. Szlovákia, orosz határ.

MI TÖRTÉNT?

1986. április 26-án egy nukleáris reaktor felrobbant. Szlovákia nagy része a károsított.

VESZÉLYZÓNA

BELEPNI TILOS!

CSERNOBIL MA

A város nem létezik, de a reaktor épülete ma is látható. A város ma is a károsított terület.

EMBERI KÖVETKEZMÉNYEK

Vannak károsítottak, akiknek a betegségük miatt meghaltak. A város ma is a károsított terület.

A sugárzás láthatatlan volt.

A károsító ereje nem.

A TERMÉSZET TÜLELTÉ, AZ EMBER ELTÜNT.

NEZD MEG MI TÖRTÉN VALÓZÁBAN?

Gyulai Dóbor

TÚLHALÁSZAT ÉS ILLEGÁLIS BÁLNAVADÁSZAT

Az óceánok jövője a tét

A JELLENGÉS

A halak és a vízgerincűek túlhalászata már több tengeri és most már a halakban élő állatokban is megfigyelhető. Az illegális bálnavadászat során saját hajóval a véltanulók legyek halak.

Adatok

- A halállományok több mint 30%-a túlhalászott
- Évente kb. 90 millió tonna hal hal meg
- Egyes bálnák száma már 90%-kal csökkent

Működés

MIÉRT FONTOSAK A BÁLNAK?

A bálnák sok szempontból fontosak az ökoszisztémában:

- széles a tápláléklánc szerepe
- hatalmas mennyiségű szén-dioxidot tárolnak a szervezetükben
- széles körű szaporodási területek

KÖVETKEZMÉNYEK

A túlhalászat az óceánok jövőjének veszélyeztetésével jár:

- Évesben a tengeri bálnák száma
- Éves halállományok
- Csökkent az óceánok ökoszisztémái
- „Jelentősen” csökken a halak mennyisége
- Társadalmi hatások
- Kultúrák elvesztése a munkájukat
- Drágul az élelmiszer
- Éghajlatváltozás alakulhat ki

OKOK

Miért alakult ki a probléma?

- Előzetes megfigyelés → az ökoszisztéma
- Előzetes megfigyelés → az ökoszisztéma
- Előzetes megfigyelés → az ökoszisztéma
- Előzetes megfigyelés → az ökoszisztéma
- Előzetes megfigyelés → az ökoszisztéma
- Előzetes megfigyelés → az ökoszisztéma

HATÁS A MINDENNAPI ÉLETRE

- Drágább a tengeri élelmiszer
- Károsabb a környezet
- Csökkent a bálnák száma
- Csökkent az ökoszisztéma

MIT TEHETÜNK?

Globalizáció:

- Halakból készült élelmiszer
- Tengeri védett területek
- Illegális halászat elleni intézkedések

Egyes intézkedések:

- Előzetes megfigyelés
- Tudományos kutatás
- Környezetvédelem

„Ha nem változtatunk, az óceánok kiürülnek – és ezzel mi is veszítünk.”

A biodiverzitás csökkenése

1970 óta a biodiverzitás csökkenése a világ minden részén megfigyelhető. A csökkenés fő okai a természetpusztítás, a túlzott halászat, a klímaváltozás és a szennyezés.

Az ökoszisztémák sok szempontból fontosak az ökoszisztémában. A biodiverzitás csökkenése az élelmiszerbiztonságot, az egészségügyet és a gazdaságot veszélyezteti.

OKOK

- Előzetes megfigyelés → az ökoszisztéma
- Előzetes megfigyelés → az ökoszisztéma
- Előzetes megfigyelés → az ökoszisztéma
- Előzetes megfigyelés → az ökoszisztéma
- Előzetes megfigyelés → az ökoszisztéma
- Előzetes megfigyelés → az ökoszisztéma

MIÉRT FONTOSAK A BÁLNAK?

A bálnák sok szempontból fontosak az ökoszisztémában:

- széles a tápláléklánc szerepe
- hatalmas mennyiségű szén-dioxidot tárolnak a szervezetükben
- széles körű szaporodási területek

KÖVETKEZMÉNYEK

A túlhalászat az óceánok jövőjének veszélyeztetésével jár:

- Évesben a tengeri bálnák száma
- Éves halállományok
- Csökkent az óceánok ökoszisztémái
- „Jelentősen” csökken a halak mennyisége
- Társadalmi hatások
- Kultúrák elvesztése a munkájukat
- Drágul az élelmiszer
- Éghajlatváltozás alakulhat ki

MIT TEHETÜNK?

Globalizáció:

- Halakból készült élelmiszer
- Tengeri védett területek
- Illegális halászat elleni intézkedések

Egyes intézkedések:

- Előzetes megfigyelés
- Tudományos kutatás
- Környezetvédelem

„Ha nem változtatunk, az óceánok kiürülnek – és ezzel mi is veszítünk.”

KÓSA
TA-MÁS
ZALÁN

Nílus története:

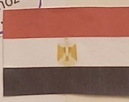
mai formájában kb. 6 millió éve alakult ki
6600 km hosszú
11 országot szel át
Kr. e. 4000-tól a parti menti területei folyamatosan lakottak
Több civilizáció életét biztosította: Egyiptom, Nubia, Kusita Királyság, kerma kultúra
A történelem során római, arab, oszmán fennhatóság alatt állt, majd brit gyarmat
1902-ben épült meg a régi Asszuáni-gát

Jelentősége:

Kr.e. 4. évezredtől mezőgazdasági szerepe számottevő
Öntözéses fölművelés, később halászat és kereskedelem
Nékülözhetetlen forrás az itt élő 100 millió embernek (tápanyag, energia, kereskedelem, rekreáció)

Az egész helyzet abszurditását fokozza, hogy a vízvíta olyan afrikai államok között zajlik, amelyek határait és állami kereteit nagyrészt külső, főleg európai gyarmati erők rajzolták meg. Így maga a konfliktus is esz mestersegesen létrehozott struktúra következménye.

A konfliktus:

Etiópia kiharadt az 1959-es Egyiptom-Szudán egyezményből.
GERD megépítése 2011-ben
Egyiptom ellenezte, mert a mezőgazdaságukra károsan hatott (mezőgazdasági termékekből behozatalra szorult, nem tudja a 120 milliós lakosságot ellátni)
Egyiptom zöldpolitikai érveket is felhasznál – a folyó biodiverzitásának csökkenését is járhat a gát működése

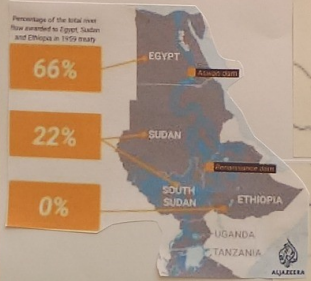
ASSZUANI – GÁT

A konfliktus egyiptomi előzményei
Az 1902-es „rég” asszuáni gát jogot adott Egyiptomnak a Nílus vízjárásának energetikai és vízjárási felhasználására.
1959- (1929 –ben) az Egyiptom és Szudán közötti egyezmény számoltotta, hogy egyes országok mennyi vizet használhatnak igényt. Szudán: 18,5 milliárd m³, Egyiptom: 55,5 milliárd m³. Etiópiát kihagyták.
1970-ben jelentős szovjet segítséggel megépült az új Asszuáni-gát, ezzel Egyiptom korszerűbben tudta felhasználni energetikailag és vízgazdaságilag a Nílus vizét.

Szudán hirtapolitikát folytat, hol Etiópiát támogatja. Számára bármelyik megoldás elfogadható.

A konfliktus etiópiai előzményei:
Itt ered a Kék-Nílus, amely a vízhozam 85%-át adja. Etiópia a modernizáció kapujában áll, de energia hiányban szenved.
2011-ben kínai segítséggel megépült a **Ethiopian Renaissance Dam (GERD)** gát, amely megoldásul szolgál az ország energetikai problémáira. Azaz az indoklással, hogy a Nílus vízének felosztásával kapcsolatos egyezmények illegitímek voltak. 5000 Mwatt áramot tud ezzel termelni.
2020-ban kezdték a víztározók feltöltését.

A jövőben a víz lesz a legfontosabb természeti kincs.

Megoldási tervek:
1. Egyiptom: nyílt katonai fellépés, a gát lebombázása, ezzel destabilizálva az észak-afrikai helyzetet
2. Etiópia lassabban tölti fel a víztározót, ezzel bár kevésbé károsítaná a Nílust, de kevesebb energiát tudna termelni az országnak, ami gátolná az ország modernizációját.

Esetleges nyílt háborús konfliktusban a pártfogók:
Egyiptom oldalán → Etiópia oldalán
Oroszország, az Európai Unió, USA → Kína
Abszolút semleges: Szudán

